II

*(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)*

# KOMMISSIONEN

## KOMMISSIONENS BESLUT

**av den 30 april 1997**

**om att anmoda den portugisiska regeringen att upphöra med stödet i form av en statlig garanti som beviljats företaget EPAC – Empresa Para a Agroalimentação e Cereais SA**

**(Endast den portugisiska texten är giltig)**

(97/433/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 93.2 och 93.3 i detta, och

med beaktande av följande:

I

Den 15 oktober 1996 mottog kommissionen ett klagomål om ett eventuellt statlig stöd till det offentliga företaget EPAC (Empresa Para a Agroalimentação e Cereais SA, nedan "EPAC") i form av en statlig garanti på 30 miljarder escudos liksom ett kompletterande lån på särskilda villkor på 20 miljarder escudos.

Eftersom kommissionen inte har mottagit någon anmälan från de portugisiska myndigheterna enligt artikel 93.3 i fördraget, sände kommissionen dem den 31 oktober 1996 en skrivelse med begäran om en bekräftelse på att ett sådant stöd föreligger. I händelse av ett jakande svar begärde kommissionen av de portugisiska myndigheterna dessutom en anmälan av stödet i fråga enligt artikel 93.3 i fördraget, för att det skall kunna fastställas huruvida stödet är förenligt med artiklarna 92 och 93 i fördraget.

I en skrivelse av den 26 november 1996, registrerad den 29 november 1996, bekräftar Portugals ständiga representation vid Europeiska unionen att en statlig garanti till förmån för EPAC föreligger. Någon anmälan om statligt stöd inom ramen för artikel 93.3 i fördraget har dock inte lämnats till kommissionen. Följaktligen har detta stöd överförts till registret över icke anmälda stöd.

II

Före Portugals anslutning till Europeiska gemenskapen var saluföringen av spannmål i Portugal en sektor inom vilken det rådde offentligt monopol. EPAC (då: "Empresa Pública de Abastecimento de Cereais") var det offentliga företag som ansvarade för förvaltningen av marknaden. Det offentliga monopolet upplöstes gradvis efter inträdet och EPAC, som omformats till ett aktiebolag med offentligt kapital, blev en av aktörerna på spannmålsmarknaden, som avreglerades fr.o.m. 1991.

Genom det gemensamma beslut som statssekreteraren för skatt och finanser och statssekreteraren för livsmedelsindustrin fattade den 26 juli 1996 gavs EPAC:s styrelse rätt att förhandla om villkoren för ett lån på marknadsvillkor upp till ett belopp på 50 miljarder escudos, varav 30 miljarder skulle omfattas av en statlig garanti för en period av högst sju år.

Genom finansministerns beslut nr 430/96-XIII av den 30 september 1996 beviljades ovannämnda garanti inom ramen för ett lån som EPAC erhållit hos ett bankkonsortium. Lånebeloppet motsvarar EPAC:s totala skuld, som den 30 juni 1996 uppgick till 48,7 miljarder escudos.

Detta lån syftar till en omläggning av EPAC:s kortfristiga banklån till lån på medellång sikt. Löptiden är sju år och räntesatsen Lisbor sex månader för den garanterade delen och Lisbor sex månader + 1,2 % för den icke-garanterade delen (räntesatsen Lisbor på sex månader som i slutet av

januari 1997 var 5,65 % per år, enligt tillgängliga uppgifter). Betalningen skall ske i förskott var sjätte månad. Återbetalningen skall ske på följande sätt: Det icke garanterade beloppet skall regleras i tio omgångar à 1,87 miljarder escudos från och med det femte halvåret. Det garanterade beloppet skall regleras efter återbetalningen av den icke garanterade delen och senast inom sju år.

III

Kommissionen har beslutat att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget mot de stöd som beviljats EPAC. Skälen till att kommissionen anser att dess stöd inte verkar uppfylla villkoren för något av de undantag som avses i punkterna 2 och 3 i artikel 92 i fördraget anges i kommissionens skrivelse till den portugisiska regeringen av den 27 februari 1997. I samma skrivelse begärde kommissionen att den portugisiska regeringen, med omedelbar verkan, skulle vidta alla nödvändiga åtgärder för att upphäva effekten av den garanti som beviljats EPAC för all framtida affärsverksamhet som EPAC kan komma att bedriva på spannmålsmarknaden.

Inom 15 dagar från dagen för mottagandet av nämnda skrivelse skall den portugisiska regeringen underrätta kommissionen om de åtgärder som vidtagits för att följa denna bestämmelse.

I sin skrivelse av den 21 mars 1997 hävdade den portugisiska regeringen att myndigheterna inte lagt sig i förhandlingarna om de lån som bankerna beviljat EPAC och lämnade närmare information om vissa av dessa lån. Den portugisiska regeringen angav inte att några åtgärder vidtagits för att uppfylla skyldigheten att upphäva effekterna av den statliga garantin.

IV

De stöd som beviljats EPAC enligt finansministerns beslut nr 430/96-XIII av den 30 september 1996 har införts i strid med artikel 93.3 i fördraget, eftersom de inte anmälts i förväg till kommissionen på förslagsstadiet. De är således olagliga då de beviljats utan att kommissionen har fått möjlighet att uttala sig om huruvida de är förenliga med den gemensamma marknaden.

I enlighet med EG-domstolens dom av den 14 februari 1990 i mål C-301/87 (Boussac) har kommissionen rätt att fatta ett tillfälligt beslut för att ålägga Portugal att omedelbart upphöra med stödet, då en överträdelse av artikel 93.3 begåtts.

Om Portugal inte rättar sig efter beslutet genom att upphöra med stödet får kommissionen dessutom, samtidigt som den fortsätter sin granskning i sak, hänskjuta ärendet direkt till domstolen för att få överträdelsen fastställd, i enlighet med artikel 93.2 andra stycket.

På grund av den direkta effekten av artikel 93.3 och det tydliga och ovillkorliga kravet att landet omedelbart skall upphöra med stödet bör detta beslut ha full rättsverkan i den portugisiska lagstiftningen.

Kommissionen har redan inlett det förfarande som avses i artikel 93.2 mot de stöd som Portugal beviljat EPAC, eftersom den på grundval av de uppgifter som finns tillgängliga anser att dessa stöd inte är förenliga med den gemensamma marknaden.

Samtidigt som den fortsätter att granska stöden i sak har kommissionen, genom en skrivelse av den 27 februari 1997, begärt att Portugal skall upphäva effekterna av den statliga garanti som beviljats EPAC och att kommissionen inom 15 dagar skall underrättas om de åtgärder som man från landets sida vidtagit för att rätta sig efter detta krav enligt artikel 93.2. Portugal har inte rättat sig efter detta krav.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

*Artikel 1*

Portugal skall omedelbart upphöra med den statliga garanti som beviljats företaget EPAC – Empresa Para a Agroalimentação e Cereais SA — enligt finansministerns beslut nr 430/96-XIII av den 30 september 1996, vilken beviljats i strid med artikel 93.3, och landet skall inom femton dagar underrätta kommissionen om de åtgärder som vidtagits för att följa detta beslut.

*Artikel 2*

Detta beslut riktar sig till Portugal.

Utfärdat i Bryssel den 30 april 1997.

*På kommissionens vägnar*

Franz FISCHLER

*Ledamot av kommissionen*